

den ærede Formand for Udvalget (Nyholm), fuldkommen tilstrækkeligt oplyst, at Lyendet ikke bliver traadt for nær. Forholdet stiller sig i Almindelighed saaledes imellem Huusbonden og Lyendet, at Lyendet føler en vis Forpligtelse ved Huusbondens Død til at komme Boet eller Arvingerne tilhjælp. Den ærede Taler, som nu satte sig, har fremhævet imod Udvalgets Forslag, at der var en Ullighed i dette Tilfælde, som var til Lyendets Skade. Han har forsaavidt Ret i, at der i det foreliggende Tilfælde er en Ullighed tilstede; men den er begrundet ved aldeles naturlige Forhold, og Ulligheden er desuden til Lyendets Faveur. Her tales netop om det Tilfælde, at Huusbonden dør; Modsætningen til dette Tilfælde maa være det, at Lyendet dør. Naar Lyendet dør, er det jo selvfølgelig aldeles fri for Contractsforholdet, og det skal ikke stille Nogen i sit Sted; men dette rammer ofte Huusbonden temmelig haardt. Naar Huusbonden dør, siger Udvalget her, skal det ikke ramme Lyendet i den Grad, som det rammer Huusbonden, naar Lyendet dør, men Lyendet skal, naar Huusbonden dør, ikke alene have et Hjerdingssaars Løn, men ogsaa 8 Ugers Kostpenge. Altsaa er Lyendet i Tilfælde af Huusbondens Dødsfald stillet meget fordeelagtigere, end Huusbonden er stillet, naar Lyendet dør. Jeg skal derfor tillade mig at stemme for Udvalgets Forslag, som jeg finder meget billigt.

Justitsministeren: De Grunde, vi nylig hørte, have vist ikke det Mindste at betyde. Det er ganske rigtigt, at Forholdet stiller sig anderledes, naar Lyendet dør, end naar Huusbonden dør; men det følger ligesom af, at Forholdet fra disse Personers Side er af en forskjellig Bessaffenhed. Naar et Lyende bliver sygt eller dør, kan der aldeles ikke være Tale om, at Lyendet skulde være pligtigt at skaffe nogen i sit Sted; det er et Tilfælde, som rammer det; det er fra Lyendets Side et reent personligt Forhold, og, da ved Dødsfald alle personlige Forpligtelser ophøre, kan der aldeles ikke være Spørgsmaal om, at Forpligtelsen endvidere skulde hvile paa Lyendets Arvinger. Derimod er Forholdet af en ganske anden Bessaffenhed med Huusbonden. Forpligtelserne fra hans Side angaa Formuen, og det er en

almindelig Regel, at Formuesforpligtelser gaae over paa Boet, som altsaa er bundet. Ja, det er ogsaa bundet baade efter Udvalgets og efter Udkastets Forslag, ligesom ogsaa Lyendet er bundet ifølge begge Forslag. Boet er aldeles ikke efter Udkastet udsat for strax at miste Lyendet; dette er pligtigt at tjene efter den indgaaede Contract, idetmindste til den første Fardag, som indtræder efter 3 Maaneders Forløb, altsaa efter Forløbet af den sædvanlige Opstigelsestid. I det andet Tilfælde derimod — naar Boet ikke har Brug for Lyendet — mener jeg, at Reglen i Udvalgets Forslag er ubillig imod Lyendet. Det kan gjerne være, at Lyendet paa Landet paa mange Steder — og derfra argumenterer jo navnlig ogsaa den ærede 5te Landsstingsmand for 6te Kred (Holberg) — strax kan faae en ny Tjeneste, og altsaa er meget vel tjent med at faae Tiden til sin frie Disposition og derhos 3 Maaneders Løn og 8 Ugers Kostpenge. Men, dersom de factiske Forhold ere saaledes, at Lyendet ikke strax kan faae Tjeneste, er, mener jeg, Reglen ubillig, og Reglen skal dog være saaledes, at den kan være billig og lige billig for begge Parter og i alle Forhold, uden at der tages Hensyn til de særegne factiske Omstændigheder. Disse have naturligvis megen Indflydelse paa de enkelte Tilfælde, det er uundgaeligt; men jeg troer ikke, at man skal give en vis Regel, fordi Sagen for Tiden stiller sig gunstigt for Lyendet paa Landet. Den Sætning, at det ikke er vanskeligt for Lyendet at faae Tjeneste, endogsaa udenfor den sædvanlige Skiftetid, troer jeg slet ikke kan anses for at være almindeligt gjældende i Kjøbstæderne og navnlig Kjøbenhavn.

Doserup: Ja, det falder meget let for den hvitærede Justitsminister og for enhver Anden at svare en foregaaende Taler, at de Grunde, han har anført, have aldeles Intet at betyde; men jeg troer ikke, at det kan tjene til at motivere saadanne Udtalelser, derefter at anføre, at det følger af sig selv, at den Forpligtelse, Lyendet har paataget sig, er et aldeles personligt Forhold, som ikke kan overføres paa Andre, naar den, som har talt i Forveien, netop selv har gjort den samme Bemærkning, men siger, at der dog finder en